

แบบชนิดและโครงสร้างของครอบครัวที่มีผลต่อระดับภาวะเจริญพันช์และคุณภาพ
ของครอบครัวในอุดมคติของประชากร ในเขตเมือง

นางสาวมาลินี ชุมพูนวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาลัษณกศวิทยามหาบัณฑิต

แผนกวิชาลัษณกศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๖

002382

| 17031679

The Influence of Family Types and Structures
on Fertility Levels and Ideal Family Sizes
of the Population in Urban Areas

Miss Malinee Chaumpluk

A thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts (Demography)

Department of Social Studies

Graduate School
Chulalongkorn University

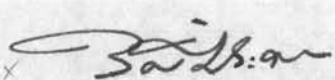
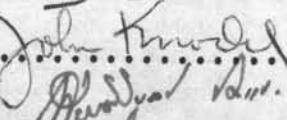
1973

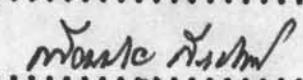
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

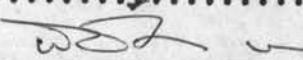
.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

..... กรรมการ
..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์บุญคุณการวิจัย

อาจารย์ ดร. จอห์น โนเกล

อาจารย์เกียรติวิญญูล ชุมแข

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แบบชนิดและโถงด้วยของครอบครัวที่มีผลต่อระดับความเจริญพัฒนา และการอนามัยและการควบคุมในอุบมภาคีของประชากร
ชื่อ	นางสาวมาลินี ชุมพูนกษ์ แผนกวิชาสังคม
ปีการศึกษา	๒๕๑๕

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบและโถงสร้างของครอบครัวกับการเจริญพัฒนาในเขตเมือง ประเทศไทย ให้ทำการศึกษาลักษณะทั่ว ๆ ไปทางสังคม เศรษฐกิจและประชากร และแบบของครอบครัวอันอาจมีผลต่อการเจริญพัฒนาและขนาดของครอบครัวในอุบമภาคี โดยมีข้อสมมติฐานว่า

"บุคคลที่อาศัยในครอบครัวขยายน่าจะมีการเจริญพัฒนาสูงและมีความต้องการครอบครัวขนาดใหญ่มากกว่าบุคคลที่อาศัยในครอบครัวเดียว รวมทั้งครอบครัวเดียวและครอบครัวขยายมีระดับเศรษฐกิจเป็นเกรียงำขนาดภาวะเจริญพัฒนาและขนาดของครอบครัวในอุบมภาคี ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้จากโครงการวิจัยที่เนื่องรับะยะเวลากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและประชากรในเขตเมือง ดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๑๓ โดยสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวเรื่องและภรรยาและศรีที่สมรสแล้วในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่าง

ผลการศึกษาปรากฏว่า ส่วนใหญ่ของครอบครัวในเขตเมืองเป็นครอบครัวเดียว และไม่มีความแตกต่างกันมากนักในเรื่องจำนวนบุตรระหว่างครอบครัวเดียวและครอบครัวขยาย เมื่อศึกษาเรื่องกับลักษณะทางประชากร ทั้งอายุและอาชญากรรมสมรสกับส่วนสัมพันธ์กับการเจริญพัฒนา ทั้งนี้ขึ้นกับช่วงระยะเวลาของการสมรสและในครอบครัวขยายมีแนวโน้มที่มีการเจริญพัฒนาสูงกว่าในครอบครัวเดียว

ด้านเศรษฐกิจ พมค วางแผนทางผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ และพบว่า ครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจสูงจะมีจำนวนบุตรน้อยกว่าผู้มีฐานะทาง เศรษฐกิจทั่ว แต่สำหรับครอบครัวเดียวและขยายในแต่ละระดับฐานะจำนวนบุตรไม่ต่างกันมากนัก

ด้านสังคม การศึกษามีส่วนสำคัญในการเจริญพัฒนา ในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาสูง มีจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยต่ำกว่าผู้ที่มีการศึกษาทำและครอบครัวขยายมีแนวโน้มที่มีบุตรสูงกว่าครอบครัวเดียว

ด้านอื่น ๆ จำนวนบุตรที่มีสวีตอยู่ มีผลต่อความต้องการบุตรเพิ่มของครอบครัว

Thesis Title The Influence of Family Types and
 Structures on Fertility Levels and Ideal
 Family Sizes of the Population in Urban
 Areas.

Name Miss Malinee Chaumpluk

Academic Year 1972

Abstract

The purpose of this thesis is to study the relationships between family types and structure and fertility of urban population in Thailand. The study also takes into account the influences of social, economic and demographic characteristics upon fertility and ideal family size in different types of family. The main hypotheses of this study are as follows:

1. Women in extended families are likely to have a higher level of fertility, and desire a larger number of children than women in nuclear families.

2. In both nuclear and extended families, economic characteristics determine the fertility level and ideal family size.

The data used in this study are derived from the urban phase of the Longitudinal Survey of Social, Economic and Demographic Change in Thailand conducted by the Institute of Population Studies of Chulalongkorn University. This survey was done during April and May 1970. The household head, his wife and all married women in each sample household were interviewed.

It appears from this study that most families in urban areas are nuclear families and it is also found that there is not much difference in the average number of children per married woman between nuclear and extended families.

So far as the demographic characteristics are concerned, it is found that both the present age and the age at first marriage of women closely relate with fertility level. Controlling for present age and age at the first marriage, it is found that women in extended families tend to have a higher levels of fertility than those in nuclear families.

Economic characteristics of the household head also play an important part on the level of fertility. It is found that fertility levels differ among women married to household heads employed in different occupations. It is also found that married woman in families with high economic status have fewer children than married woman in low economic status families. There is only a slight difference in the average number of children per woman between nuclear and extended families both when occupation and economic level are controlled.

Level of education is also related to fertility. Married woman with higher levels of education have fewer children than woman with lower levels of education. Controlling educational level, married women in extended families tends to have more children than those in nuclear families.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูงท่อสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้มอบทุนการศึกษาชั้นปริญญาด้านพิทิพ และอนุเคราะห์ให้ใช้ ข้อมูลจากการวิจัยในโครงการวิจัยทดลองเนื่องระยะยาวๆ มาประกอบในการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความสำคัญในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทาง ฯ ลักษณะของพระคุณท่าน ผู้อำนวยการสถาบันประชากรศาสตร์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเมฆะ ที่กรุณาแนะนำในการกำหนดหัวข้อเรื่องให้คำปรึกษาที่มีประโยชน์ยิ่ง และช่วยเหลือในหลายด้านตลอดการเขียน วิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เกียรติวิมูล์ ชมแข อาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องทั้งๆ ด้วยความเต็มใจอย่างที่สุดอย่างไม่เห็นแก่ความเห็นชอบ เนื้อหา ของร่างขอบคุณอาจารย์ ดร. สุชาติ ประสีห์รุสินธุ์ ที่กรุณาแนะนำแนวความคิดบางอย่าง ที่มีประโยชน์ กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. จวน โนเกด ที่ปรึกษาประจำสถาบัน.

ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาในด้านการทำตรางและแก้ไขการใช้ ถ้อยคำและประโยชน์ที่เหมาะสมในบทคัดย่อ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงท่อ รองศาสตราจารย์เลื่อม ลักษันนนท์ ในความกรุณาช่วยเหลือในการจัดทำตรางสถาบันประชากร วิทยานิพนธ์นี้ เรื่อง "ความเชื่อถือลุงควยดี ของราบขอบพระคุณอาจารย์พิชิต พิทักษ์ เพฟสมบัติ และอาจารย์เทียนฉาย กีระนันนท์ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวความคิดที่มีประโยชน์ทดลองแก้ไขข้อบกพร่องบางตอนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น" ผู้เขียน ได้รับความร่วมมือและช่วยเหลืออย่างค่อนข้างจากอาจารย์ลุวินชา ชนชัวซ คุณกรรณิการ์ อักษร กรุณเอ็นดู เจียมศิริรัตน์ คุณเยาวลักษณ์ ยิ่งนีน คุณเมธี ณ นคร คุณสุทธิ ศุภโชคกุชช์ คุณธนชัวตน์ สาหสนิท ตลอดจนคุณกนกรัตน์ ทองยศ และเจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่านของสถาบัน ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ ท้ายสุดนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ที่ ฯ และทุกทานที่ได้ให้ความช่วยเหลือ หั้งค้านกำลังใจ กำลังกาย และกำลังความคิด อันเป็นพลังสำคัญให้การเขียนวิทยานิพนธ์ นี้บรรลุถึงเป้าหมาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดยอกภาษาไทย	๔-๗
บทคัดยอกภาษาอังกฤษ	๘-๑๐
กิจกรรมประการที่	๑๑
รายการตารางประกอบ	๑๒-๑๓
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๒. ระเบียบวิธีวิจัย	๑๕
๓. ลักษณะทางประชารัฐที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบของกรอบกรอบกับระบบภาวะเจริญพันธุ์และขนาดของกรอบกรอบในอุดมคติ...	๑๖
๔. ลักษณะทางเศรษฐกิจที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบของกรอบกรอบในอุดมคติ	๔๔
๕. ลักษณะทางสังคมที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบของกรอบกรอบกับระบบภาวะเจริญพันธุ์และขนาดของกรอบกรอบในอุดมคติ.....	๖๕
๖. ลักษณะอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบของกรอบกรอบกับระบบภาวะเจริญพันธุ์และขนาดของกรอบกรอบในอุดมคติ	๙๙
๗. สรุปและขอเสนอแนะ	๑๒๖
 บรรณานุกรณ	๑๓๖
ประวัติการศึกษา	๑๓๖

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หนา

๑	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด และแบบของครอบครัว	๓๔
๒	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต และแบบของครอบครัว	๓๕
๓	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรในอุดมคติ และแบบของครอบครัว	๓๖
๔	อัตราส่วนรายของจำนวนบุตรที่มีชีวิต จำแนกตามแบบของครอบครัว อายุแรกสมรส และอายุปัจจุบันของสคร	๓๗
๕	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว และอายุของสคร	๓๘-๓๙
๖	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต แบบของครอบครัว และอายุของสคร	๔๘-๕๐
๗	อัตราส่วนรายของสครที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรในอุดมคติ ของสคร แบบของครอบครัวและอายุของสคร	๕๑
๘	อัตราส่วนรายของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว และอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน	๕๖
๙	อัตราส่วนรายของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต แบบของครอบครัว และอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน	๖๐
๑๐	อัตราส่วนรายของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว และฐานะทาง เศรษฐกิจ	๖๑
๑๑	อัตราส่วนรายของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต แบบของครอบครัว และฐานะทาง เศรษฐกิจ	๖๗
๑๒	อัตราส่วนรายของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน	๗๙

ตารางที่

๑๓	อัตราส่วนรอยของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีสวี แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน	๗๕
๑๔	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน	
๑๕	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีสวี แบบของครอบครัว ระดับการศึกษาและอายุปัจจุบัน	๘๑
๑๖	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร ในอุตสาหกรรม แบบของครอบครัว ระดับการศึกษาและอายุปัจจุบัน	๘๕
๑๗	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส ..	๙๐๖
๑๘	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีสวี แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส....	๙๐๖
๑๙	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร ในอุตสาหกรรม แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส....	๙๐๖
๒๐	อัตราส่วนรอยของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามความต้องการบุตร เพิ่มจากหัวหน้าครัวเรือน แบบของครอบครัว และจำนวนบุตรที่มีสวี ชีวิตอยู่	๙๙๒
๒๑	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามความต้องการบุตร เพิ่ม ของสตรี แบบของครอบครัว และจำนวนบุตรที่มีสวีชีวิตอยู่	๙๙๕
๒๒	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรในอุตสาหกรรม แบบของครอบครัว และจำนวนบุตรที่มีสวีชีวิต.....	๙๙๗
๒๓	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอด แบบของครอบครัว และเขตท่องเที่ยว	๙๙๙

ตารางที่

๒๔	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีสิริวัต แบบของครอบครัว และเขตที่อยู่อาศัย	๗๙๔
๒๕	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร เกิดรอบ แบบของครอบครัว และเชื้อชาติ	๗๙๕
๒๖	อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่บุชิวัต แบบของครอบครัว และเชื้อชาติ	๗๙๗